

KIZÁRNÁK A SZÖVETSÉGET A KOALÍCIÓBÓL DECEMBER 1-JÉVEL KAPCSOLATOS ÁLLÁSPONTJA MIATT

Lojalitásteszt alá vetik az RMDSZ-t

December elsejével kapcsolatos álláspontja „átértékelésére” szólították román kormányparti politikusok az RMDSZ-t Csoma Botond parlamenti felszólalása, továbbá amiatt, hogy a magyar szövetség vezetői nem fogalmaztak meg üzenetet a román nemzeti ünnepen. A PSD elnöke bocsánatkérést vár az RMDSZ-től, amelyet liberális politikusok kipen-derítenének a kormánykoalícióból.

» ROSTÁS SZABOLCS

Tovább támadják a többnemzetiségű Erdélyről megfogalmazott nézetei miatt az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetőjét: Marcel Ciolacu szociáldemokrata (PSD) házelnök provokációnak minősítette Csoma Botond parlamenti felszólalását és politikai következményeket helyezett kilátásba, ha az RMDSZ elnöke nem szólítja fel bocsánatkérésre a kolozsvári politikust. A legnagyobb kormánypart vezetője szerint a románság a „világ legtoleránsabb nemzete”, az RMDSZ pedig a kormánykoalíció tagjaként nem panaszkodhat magyarellenességre, főleg egy „ilyen alkalommal”. „Az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetőjének felszólalása több mint provokáló volt. Erdély román föld, ahol együtt élnek magyarok, zsidók, minden nemzetiség, ám elfogadhatatlan az RMDSZ frakcióvezetőjének a hozzáállása” – jelentette ki a PSD elnöke a Románia Tv-nek adott interjúban. Ciolacu elfogadhatatlannak nevezte Csoma Botond kijelentését, aminek szerinte lesznek „politikai következményei”, egyúttal leszögezte, Kelemen Hunornak, az RMDSZ elnökének bocsánatkérésre kellene felszólítania az alsóházi frakcióvezetőt. „Én nem vagyok radikális ember, és nem akartam radikális lenni. A politika tárgyalásokat feltételez, ám van egy vörös vonal, amelyet jobb nem átlépni” – szögezte le a szociáldemokrata házelnök, hozzátéve, tárgyalni fognak a kérdéssel a koalícióban.

Mint arról beszámoltunk, a kifogásolt szónoklat a kétkamarás parlament múlt hétfői díszülésén hangzott el, amelyet Románia nemzeti ünnepének, a Román Királyság és Erdély egyesülését egyoldalúan kikiáltó 1918-as gyulafehérvári román nemzetgyűlés 104. évfordulójának szenteltek. Az ülésen Csoma Botond a román-magyar viszonyt örökös szembenállásra redukáló, a román társadalmat uraló nemzeti kizárólagosság ellen emelt szót, és a német-francia megbékélésre hivatkozva úgy vélekedett: lehetővé kellene tenni a különböző nemzeti közösségeknek, hogy a többségtől eltérő módon viszonyuljanak bizonyos történelmi eseményekhez, anélkül, hogy ez felháborodást váltana ki,

Bocsánatkérést várnak a román pártok Csoma Botond parlamenti felszólalása kapcsán

vagy emiatt lépten-nyomon lojalitástesztnek vetnék alá őket. „Az erdélyi románok politikai és vallási vezetői annak idején nagyon jól tudták, hogy Erdély nemcsak román, hanem magyar, szász és zsidó is: ez pedig világosan tükröződik a Gyulafehérvári Nyilatkozat szövegében” – érvelt az RMDSZ vezérszónoka. Ezzel az erdélyi románság által 1918-ban közfelkiáltással elfogadott történelmi dokumentum azon pontjára utalt, amely „teljes nemzeti szabadságot” – anyanyelvű oktatást, közigazgatást, és bíraskodást, valamint számarányos törvényhozási és kormányzati képviselést – ígért az összes együtt élő népnek. Csoma Botond a Krónika megkeresésére leszögezte: nem számított ilyen mérvű vehemens kirohanásra, és úgy gondolja, a december elseje tiszteletére tartott ünnepi parlamenti ülésen mondott beszédével nem sértett meg senkit.

A méltatlankodáshoz a nagykoalíció másik pártja, a jobbközép Nemzeti Liberális Párt (PNL) részéről Adrian Cozma Szatmár megyei képviselő is csatlakozott. Szerinte az RMDSZ-nek nincs mit keresnie a kormányban, miután vezetői „semmilyen üzenetet” nem fogalmaztak meg Románia nemzeti ünnepének alkalmából, annak ellenére, hogy a román politikusok rendszeresen felköszöntik a magyarokat március 15-én. „Hogy képviselhetek egy országot, amely iránt megvetést mutat? Nem azt kérjük, hogy örüljenek, bár ebben az országban központi és helyi szinten kormányoznak, vannak polgármestereik, megyei tanácselnökeik. Az RMDSZ jobban képviselteti magát a magyar nemzetiségű állampolgárok számarányához mérten, mivel előnyös számukra a választási rendszer. Ennek ellenére nem látunk kapcsolódást a román állammal, nem látunk tiszteletet a nemzeti szimbólumok iránt, épp ellenkezőleg” – fejtette ki a hétvégén a magyarellen megnyilvánulásairól elhíresült Szatmár megyei képviselő, aki szerint újra kellene gondolni a kormány felállítását, sze-

rinte az RMDSZ nem képviselheti a román államot ezen a szinten. Miközben Cozma nem töltötte be tisztséget a PNL központi vezetőségében, a liberálisok országos vezetői között is akadnak, akik osztják a szatmári politikus álláspontját. Virgil Guran, a kisebbik román kormánypart országos alelnöke a Digi24 hírtelevízióknak nyilatkozva leszögezte: az RMDSZ-nek át kell értékelnie a december elsejével kapcsolatos álláspontját. Guran egyrészt helytelenítette Csoma Botond parlamenti felszólalását, másrészt elítélte azt is, hogy az RMDSZ vezetői politikai vezetői nem fogalmaztak meg semmilyen üzenetet a december elseji román nemzeti ünnep alkalmából. Megfogalmazása szerint ez a magatartás „nem normális” a magyar szövetség részéről. „Az RMDSZ-nek el kell döntenie, kivel tart. Ha közméltósági funkciót töltesz be Romániában, akkor úgy is kell viselkedned, és meg kell ünnepelniük december elsejét” – jelentette ki Virgil Guran, aki Cozmához hasonlóan ugyancsak felemlégette, hogy a román politikusok üzennek a magyaroknak március 15-én. Guran hozzátette, a kérdést mindenképpen meg kell vitatni a hárompárti kormánykoalícióban. A PNL alelnöke úgy vélte, amennyiben Csoma Botond nem kér bocsánatot parlamenti kijelentése miatt, az RMDSZ pedig nem értékeli át a román nemzeti ünnepvel kapcsolatos álláspontját, meg kell fontolni, hogy van-e még helye az alakulatnak a koalícióban.

Egyébként a román sajtó a téma kapcsán megjegyezte, az RMDSZ vezetői közül csak Novák Károly Eduárd sportminiszter fogalmazott meg üzenetet a román nemzeti ünnep alkalmából. Az RMDSZ-tisztségviselők magatartásának tág teret szentelő bukaresti hírtévék azt is szóvá tették, hogy a kormányban miniszterelnök-helyettesi tisztséget betöltő Kelemen Hunor RMDSZ-elnök nem vett részt a december elseji központi ünnepségen, a bukaresti diadalívnel rendezett katonai parádén.

» RÖVIDEN

Kijev: több mint 91 ezer orosz katona halt meg Ukrajnában

Tiltott vegyi fegyvereket, K-51-es típusú aeroszolgránátókat használnak az ukrán fegyveres erők ellen az országot támadó orosz erők – állította tegnap az ukrán haditengerészet. A közlés szerint klórpikrin gázt tartalmazó gránátókat vetnek be Ukrajna keleti részén az ukrán erők ellen. A gránátból kiáramló gáz füstje légzési nehézségeket okoz, emiatt az ukrán katonák védőfelszerelésben kénytelenek tartózkodni az állásaikon – tette hozzá a haditengerészet. A kijevi vezérkar vasárnapi összefoglalása szerint eddig hozzávetőleg 91 150 orosz katona halt meg Ukrajnában, közülük 550 most szombaton. Eközben Igor Konasenkov altábornagy, az orosz védelmi minisztérium szóvivője a vasárnapi hadijelentést ismertette arról beszélt, hogy folytatják az előrenyomulást az orosz csapatok a donyecki régióban lévő Artemivszk (Bahmut) város közelében. A tábornok újabb települések elfoglalásáról nem szólt, de tájékoztatása szerint ezen a frontszakaszon ötvennél több ukrán katona esett el és az ukránok hat páncélozott harcarmúve semmisült meg az elmúlt egy nap alatt.

Migrációs válság Németországban?

Újabb migrációs válság alakulhat ki Németországban, és a kormány nem készült fel a helyzet kezelésére Manfred Weber, az Európai Néppárt (EPP) elnöke szerint. Az Európai Parlament legnagyobb frakcióját alkotó jobbközép pártcsalád német vezetője a Welt am Sonntagban tegnap megjelent interjúban kiemelte, a németországi befogadóközpontok megteltek, és a menedéket kereső emberek elhelyezéséért felelős helyi önkormányzatok súlyos terhelés alatt dolgoznak. „Ráadásul azzal kell számolni, hogy télen ismét jelentős számban érkeznek ukrán menekültek az Európai Unióba, így sokan Németországba is, mert Vlagyimir Putyin orosz elnök terrorista rezsimje folyamatosan rombolja az ukrainai energetikai infrastruktúrát” – mondta a Németországban ellenzékben lévő bajor Keresztényszociális Unió (CSU) politikus. Kiemelte: attól tart, hogy drámai folyamatok indulnak be télen, így például a 2015-ben elmélyült európai migrációs válság idejéhez hasonlóan ismét egyre több tornatermet kell átalakítani befogadóközponttá, korlátozva az iskolai testnevelést és a sportegyesületek működését. Arra a felvetésre, hogy nemcsak Ukrajnából, hanem Afrika felől, a Földközi-tengeren is egyre több menekült érkezik az EU-ba, hangsúlyozta, Németországnak inkább Olaszországnak kellene segítséget nyújtania, „ahelyett, hogy eurómilliókkal támogatja a tengeri mentést folytató civil szervezeteket, ami csak még vonzóbbá teszi az irreguláris migrációt”.

Megszűnt az iráni erkölcsrendészet

Iránban az illetékes hatóságok megszüntették az erkölcsrendészetet – jelentette be Dzsafar Montazeri iráni főügyész. Az Isna félhivatalos helyi hírügynökség tegnapi beszámolója szerint Montazeri azt mondta, „az erkölcsrendészetnek semmi köze az igazságszolgáltatáshoz, és azok szüntették meg, akik létrehozták”. A közel-keleti országban tiltakozásokat váltott ki egy 22 éves iráni kurd nővel, Mahsza Aminivel szembeni bánásmód, akit az erkölcsrendészet tartóztatott le, mert szerintük megsértette az Iszlám Köztársaság szigorú öltözködési szabályait; a nő az őrizetben meghalt. A tüntetéseknek ellenzéki csoportok szerint már több mint 300 halálos áldozata van.

Gyenge kukoricatermés várható idén

Aszárazság miatt az utóbbi 15 év leggyengébb kukoricatermése várható idén Romániában – nyilatkozta tegnap az Agerpres hírügynökségnek a mezőgazdasági miniszter. Petre Daea szerint az aszály szinte megfelelt ebben az évben a megszokott termésmennyiségnek, ennek ellenére Románia nem szorul importra, sőt exportálhat is. A miniszter még nem tudott pontos adatokat

mondani az idei kukoricatermésről, mert a betakarítás még nem fejeződött be. Annyi bizonyos azonban szerinte, hogy az átlagos terméshozam mintegy három tonna lesz hektáronként a korábbi években jegyzett öthat tonnához képest. Daea elmondta, hogy az idei napraforgótermés mintegy 70 százaléka a megszokott éves mennyiségnek, de így is kétszerese a belső szükségletnek.

Hozzátette, a gabonafélékben nem tett olyan nagy kárt az aszály, idén 9 millió búza termett, amiből exportra is futja. A miniszter hangsúlyozta, hogy 2022 nagyon nehéz év volt a gazdák számára, akik szerint „minden tiszteletet megérdemelnek”, mert az aszály körülményei között is képesek voltak megtermelni a belső szükségletet kielégítő termésmennyiséget. (Krónika)